

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

9 august st. v.

21 august st. n.

Ese în fiecare duminică.

Redacțiunea :

Strada principală 375 a.

Nr. 32.

ANUL XXVIII.

1892.

Prețul pe un an 10 fl.

Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.

Pe $\frac{1}{4}$ de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Ioan Rótă și Unirea.

Anecdotă populară.

La 1857 pe când se fierbea Unirea în Iași, boerii moldoveni liberali, ca repositul Costache Hurmuzachi, Kogălniceanu și alții au găsit cu cale să chieме la adunare și câțiva țărani frunțași, câte unul din fiecare județ spre a lua și ei parte la facerea acestui mare și nobil act național. Cum au ajuns țărani la Iași, boerii au pus mână delă mână, de i-au ferchezuit frumos și i-au imbrăcat la fel cu cheburi albe și cușme nouе, fie se mirau țărani ce berechet i-au găsit. Apoi, se dice că i-ar fi dat pe sēma unuia dintre boeri, să le ție cuvēnt, ca să-i facă a înțelege scopul chiemării lor la Iași.

Ómeni buni, știți pentru ce sūnteți chemați aci între noi, țise boerul cu blāndēțā.

Vom ști cucóne, decā ni-ați spune, respunse cu sfielā un țeran mai bētrān, scārpināndu-se în cap:

Apoi iacā ce, ómeni buni: de sute de ani doue țeri surori, creștine și megieșe, Moldova nóstrā și Valahia séu Tēra Muntenescā, de care póte ați fi auđit vorbindu-se, se sfāșie și se mánāncā între dēnsele spre cumplita urgie și peire a neamului românesc. Tēri surori și creștine, am đis ómeni buni; căci precum ne inchinām noi moldovenii, așā se inchinā și frații nóștri din Valahia. Statura, vorba, hrana, imbrācāmintea și tóte obiceiurile câte le avem noi, le-au întocmai și frații nóștri munteni. Tēri megieșe, am đis ómeni buni; căci numai pēriul Milcov, ce trece pe la Focșani, le desparte. Sā-l secām dar dintr'o sorbire și să facem sfānta unire, adicā infrățirea dorită de strămoșii nóștrii pe care ei n'au putut s'o facā în impregiurările grele de pe atunci. Iacā ómeni buni ce trebā creștinescā și frumósā avem de făcut. Numai Dumneđeu să ne ajute! Înțeles-ați, ve rog, pentru ce v'am chemat? Și decā aveți ceva de đis, nu ve sfiți: spuneți verde moldoveneșce ca la niște frați ce ve sūntem. Cā de aceea ne-am adunat aici ca să ne luminām unii pe alții și Dumneđeu să ne lumineze pe toți, cum o ști el mai bine!

Înțelegem, cucóne, așā o fi, respunserā câțiva țărani mai rușinoși; că dā, decā nu-ți ști dumneavóstrā ce-i pe lume, noi țērānimea delā córnelе plugului, avem să șcim ce-i bine și ce-i reu?

Ba eu drept să ve spun, cucóne n'am înțeles, ci-cā

đise cu indrāsnelā, unul dintre țărani, anume *Ioan Rótă*.

Ș-apoi chiar decā ne-am pricepe și noi la câteva, cine se mai uitā în gura nóstrā? Vorba ceea, cucóne: «Țēranul când merge, tropāieșce, și când vorbeșce, hodorogēșce», să ierte cinstitā fața dumneavóstrā. Eu socot că trebā asta se putea face și fārā de noi; că dā, noi șcim a invērti sapa, cósā și secerea: dar dumneavóstrā invērtiți condeiul și când vreți, știți a face din alb, negru, și din negru alb. Dumneđeu v'a dāruit cu minte, ca să ne povățuiți și pe noi prostimea.

Ba nu, ómeni buni; s'a trecut vremea aceea, pe când numai boerii făceau totul în țēra acēsta, ș-o storceau după plac. Astāđi toți, delā vlādicā până la opincā, trebue să luām parte la nevoile și fericirea țērei. Muncā și cāștig; datorii și drepturi pentru toți deopotrivā. Li spuse boerul apoi despre originea Romānilor; cum și de cine au fost ei aduși pe aceste locuri; despre suferințele lor și cum au ajuns a fi desbinați și imprāșcietți prin alte țēri. Li dā el pilde câte și mai multe: cu smocul de nuiele, cu taurii invrājbiți și în sfērșit se si-leșce bietul creștin din resputeri a-i face să înțelēgā, care sūnt ródele binefācētoare ale unirei; aducāndu-le aminte că tot «pentru unirea tuturor» se rógā și sfānta bisericā în tóte đilele, mai bine de 1850 de ani. Ei, ómeni buni, cred că acum ați priceput.

— Priceput, cucóne, cât se póte de bine, respunserā mai toți. Dumneđeu să ve ajute la cele bune.

— Ba eu tot nu, cucóne, respunse moș Ioan Rótă.

— Dumneđeu să me ierte moș Ióne dar dumneata, cum vēd ești cam greu de cap; ia haidem în grādinā, să ve fac a înțelege și mai bine. Moș Ióne, veđi colo în ogradā la mine bolovanul cel mare? Il vedem, cucóne. — Ia fā bine, și adā-l aici lângā mine, đise boerul care ședea acum pe un jilt în mijlocul țērānilor.

— S'avem iertare, cucóne, n'am putea; că dór acolo-i greutate, nu șagā.

— Ia cērcā și veđi.

Moș Rótă se duce și vrē să ridice bolovanul, dar nu póte.

— Ia du-te și dumneata moș Vasile și dumneata bade Ilie și dumneata bade Pandelachi. În sfērșit se duc ei vr'o 3—4 țērani, urnesc bolovanul din loc, îl rādicā pe umere și-l aduc lângā boer.

— Ei ómeni buni?... S'a dus moș Ioan și n'a

putut face tréba singur; dar când v'ați mai dus câțiva intr'ajutor, tréba s'a făcut cu mare ușurință; greutatea n'a mai fost aceeași.

.....
Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere;
Unde-s mulți puterea crește
Și dușmanul nu sporește.»
.....

— Așá și cu unirea ómeni buni; credeți dumnea-vóstrá, cá de-a ajutá Dumneđu a se uní Moldova cu Valahia, avem sá fim numai atátia? Frații noștri din Transilvania, Bucovina, Basarabia și cei de peste Dunáre, din Macedonia și de prin alte părți ale lumii numai sá ne védá cá trăim bine, și ei se vor uní cu noi și vom face împreună o țérá mare, bogatá și puternicá, de n'or mai indrásní dușmanii in veci vecilor a se legá de Románi. D'apoi frații noștrii de sânge: Franțujii, Italianii, Spaniolii și Portughezii ce așteptá? La ori ce întemplan, Dómne ferește, stau gata sá-și verse sângele pentru noi...

Unirea face putere ómeni buni. Ei acum cred c'ați înțeles și răsínțeles?

— Ba eu unul, sá iertați dumneavóstrá, cucóne, încá tot n'am înțeles, respunde moș Rótá.

— Cum se face asta moș Ioane? Mai bine ce v'am tálmcáit, și un copil putea sá înțelégá.

— Mai așá, cucóne, respunserá ceialalți.

— Moș Ioane, díse cum boerul cam tulburat de multá obosélá; ia spune dta in legea dtale, cum ai înțeles, cum n'ai înțeles, de când se face atáta vorbá: sá auđim și noi.

— Dá cucóne, sá nu ve fi cu supérare; dar dela vorbá și până la faptá este mare deosebire... Dumneavóstrá, ca fiecare boer numai ne ați poruncit sá aducem bolovanul, dar nu ați pus umérul împreună cu noi la adus, cum ne spuneáți adiniórá cá de acum toți au sá ieie parte la sarcini, dela vládicá până la opincá. Bine ar fi, decá ar fi așá, cucóne; cáci la resboiu inapoi și la pomaná návalá, par cá nu prea vine la so-cotélá.

Iar dela bolovanul dvóstre... am înțeles așá: cá până acum, noi țéranii am dus fiecare câte o pétrá mai mare séu mai micá pe umere; inse acum súntem chemáți a purtá împreună, tot noi opinca, o stâncá pe umerele nóstre... Sá dea domnul cucóne, sá fie astfel, cá mie nu-mi pare reu...

La aceste vorbe, țéranii ceialalți au inceput a strínge din umeri, a se uitá lung unnl la altul și a díce: ba póte cá și Rótá al nostru sá aibá dreptate... Iar boerul luându-i inainte cu glume, a inghițit galușca și a tăcut molcum.

IOAN CREANGA.

S'a díș cá inima n'are «sbârcituri.» Dar póte avea ráni adânci și goluri imense.

Nu mësoriđi amantul cu cât el cántárește, ci cu puterea razelor cu cari strălucește.

Nu intinde curse nici odatá, plăcerile sá-ți fie nevinovate și drepte, și vorbele potrivite cu ele.

In amor nelinișteá e tot ce dá spirit amantului.

Insonnia.

Gândule stái lângá mine, lasá-te de alergat,
Reintra in pacea nopții e târđiu și e pecat
Ca sá scormolești trecutul sá spulberi sá dai pe vânt
Și cenușa ce-l ascunde pe vecie c'un mormânt.

Lasá-l ca velul uitării coperit pe veci sá stea,
Nu-l aduce nici odatá cum a fost naintea mea;
Ci mai bine párasește-l lasá-l ca sá stea 'n pustii,
Cáci destul de când spre densusul mereu plecá și iará vii.

De ce cați s'aduci la mine timpul cel frumos cu sóre?
Nu șcii tu c'atunci máhnirea crudá vra sá me omóre?
De ce v'rai sá pui nainte-mi un timp dulce și senin
De te 'mbeți d'a lui plăcere mai curénd decát de vin.

Vin'o de te liniștește, este timpul sá dormim,
Iar trecutul cu a lui cántec nici sá ni-l mai amintim;
Vin'o stái ací cu mine ca sá proiectám pe mâni
Și sá ne vedem de visul ce-l avem de sêptémáni.

Uite afará e tăcere și tot dórme c'un mormânt,
Dórá vântul câte-odată se mai primblá pe páment
Și in clopotul d'aramá ora doue a sunat,
Iará tu nebun d'asérá umbli, umbli sbuciumat.

De nesomn și obosélá, genele le simț uflate,
Iar la patul meu d'o valma par cá rënd stau așeđate
Fel de fel de schipuri slute și schelete de om mort,
Ce ránjesc care de care și 'mpregiurul meu se port.

Témplele-mi svécnesc de grózá, inima-mi palpitá des,
Pe hogiac o cucuvaie scóte slab al morții viers;
Iar d'asupra 'n podul casei ingriđiți d'a iernei timp
Șórecii țin conferența și mërunt, mërunt se plimb.

Darnicá-s de somn, ajunge, gândule nu mai plecá,
Cánt cocoșii in páture și e timp de a ne culcá;
Iár la foisor afará ora șese auđi suná,
Obositá-s, somnul vine, điuá bună, điuá bună.

ELISA MUSTEA.

Smochina și leneșul.

Legendá algerianá, de Alphonse Daudet.

Gin orașelul indolent și voluptos Blidah, cu câțiva ani înaintea invasiunei Francesilor, trăia un Maur, care, ca și tatál seu, se numia Sidi Lakdar și pe care concetățenii sei il porecliserá Leneșul.

Trebbe sá știți cá Maurii din Algeria sânt ómenii cei mai indolenți din lume, mai ales acei din Blidah, fără indoiélá din pricina parfumului de portocale și de lámái, ce undézá orașul. Dar, in ce privește lenea și trândávia, dintre toți Blidienii nici unul nu-l ajungea pe Sidi Lakdar. Bunul credincios își ridicase viciul până la înálțimea unei profesiuni. Unii sânt ceaprazari, alții cafegii séu bácani. Sidi Lakdar erá leneș.

La mórtea tatálui seu el moștenise o grádinieá pe la intáriturile orașului, cu niște ziduri albe, cari cădeau in ruiná, o pórtá stricatá care nu se mai inchidea, câțiva banani și doue séu trei isvóre de apă vie care stecleau prin érbá. Acolo el își petrecea viéta, intins cât erá de lung, tăcut, imobil, cu barba pliná de furnici roșii. Când

ii eră fόμε, el intindea mâna și luă de jos o smochină séu o banană sfărămată pe érbă; dar mai bine ar fi murit de fόμε, decât să se fi sculat să culégă un fruct de pe pom. De aceea, in grădina lui, smochinele putrediau jos și copacii erau plini de cuiburi de păsărele.

Acésta lene fără margini îl făcuse pe Sidi Lakdar fôrte poporal. Ômenii îl respectau ca pe un sfânt. Tre-când pe dinaintea grădinei lui, femeile din oraș, care mergeau să mânânce dulcétă la cimitir țineau caii in pas și-și șopteau sub măscile lor albe. Bărbații se inchi-nau cu evlavie inaintea lui, și in fiecare ți, la eșirea din școlă, se vedea pe zidurile grădinei o grămadă de ștren-gari in bondițe de mătase și cu fesuri roșii pe cap, cari căutau să-l deranjeze pe leneșul, chemându-l pe Lakdar pe nume, ridind, și aruncându-i côje de portocale.

De gébal! Leneșul nu se mișcă. Din când in când îl auđiai din adâncul tufișului:

— Așteptă! Când me voi sculă eu acușă!...

Dar el nu se sculă nici odată.

Se întemplă inse că unul din acești ștregari, după ce-și bătuse joc de leneșul, fu intru câțva atins de gra-ția lenei, și apucat de-odată de un gust pentru esistența orisontală, declară intr'o bună diminetă tatălui seu, că nu vré să se mai ducă la școlă și că vré să se facă leneș.

— Leneș, tu? ... țișe tatăl, un brav strungar de ciubuce, sirguitor ca o albină, aședat la strung dela cântatul cocoșului... Tu leneș? ... Tu leneș? ... Mare comedie!

— Da, tată, vreau să me fac leneș... ca Sidi Lakdar...

— Ba bine că nu! Băete, ai să te faci strungar ca și tatăl teu, séu grefier la tribunalul Cadiului ca unchiul teu Ali, dar nici odată nu voi face din tine un leneș... Haide, iute, la școlă; séu de nu îți sfărîm ôsele cu bă-țul ăsta nou de tot... Iute, nespelatule!...

La vederea bățului, copilul nu mai insistă și se prefăcú că e induplecat; dar in loc de a se duce la școlă, el intră intr'un bazar maur, se ghemuî djnaintea unei prăvălii intre doue suluri de covôre de Smirna și stătú acolo tótă țiua, intins pe spate, privind felinarele, pungile de pânză albastră, bondițele brodate cu aur și respirând mirosul pètrundetor al sticlucelor de esență de rosă și ale burunzurilor de lână caldă. De acuma inainte el își petrecea astfel timpul de școlă...

După câteva țiile tatăl îi dădu de urmă; dar de géba tôte țipetele, blăstemele cu numele lui Allah și tôte bețele rupte pe spatele băetașului. Nimica nu ajută. Co-pilul se încăpățînă:

— Vreau să fiu leneș... vreau să fiu leneș...

Și totd'auna îl puteai găsi intins in vre-un colț.

Ôbosit de atâta muncă, și după ce se sfătui cu grefierul Ali, tatăl luă o hotărîre.

— Ascultă, țișe el fiului seu, de ôre-ce vrei să fii leneș, cu ori ce preț, am să te duc la Lakdar. El te va esamină, și decă in adevêr ai talent și dispozițiuni pentru acéstă meserie, îl voi rugă să te ia ca ucenic.

— Asta-mi place, respunse băiatul.

Și nu mai mult decât a doua ți, amêndoi parfumați și cu capul ras se duseră la leneșul in grădi-nița sa.

Pôrta eră deschisă ca totd'auna, ômenii noștri in-trară fără să bată la ușă, dar fiind că érba eră fôrte stufôsă și fôrte inaltă, ei putură cu greu să-l găsească pe leneșul. In sfêrșit îl zăriră, sub smochinii din fund, intr'un virtej de păsărele și de buruene, o matahală in zdrențe murdare, care îi primî printr'un mormăit.

— Domnul fie cu tine, Sidi Lakdar, țișe tatăl, inchinându-se cu mânilé incrucișate pe piept. Iată fiul meu, care vré odată cu capul să se facă leneș. Ți l'am adus, ca să-l esaminezi și să veđi decă are vocațiune. Decă vei fi mulțumit cu el, te rog să-l iei ca ucenic. Voi plăți ceea ce se va cuveni.

Sidi Lakdar, fără a respunde, îi făcú semn să se așede lângă dênșul pe érbă. Tatăl se aședă, băiatul se culcă, ceea ce eră deja un semn bun. Apoi tus-trei se uitau unul la altul fără a țișe ceva.

Eră tocmai la amiadă; eră o căldură, o lumină!.. Tótă grădinița părea că dôrme. Nu se auđia decât poc-niturile côjelor de copaci cari crăpau, isvôrele murmu-rând sub érbă și păsărelele sburând greoiu intre frunđe cu un sgomot de eventualiu deschis și inchiș. Din timp in timp câte-o smochină rêscoptă se rupea și se rostogoliă din ramură in ramură... Atunci Sidi Lakdar in-tindea mâna și cu un aer de obosélă o ducea la gură. Copilul inse nici nu-și dedea ostenéla asta. Cele mai frumôse smochine cădeau lângă el, fără ca să-și întôrcă capul măcar. Invêțătorul, observă cu côda ochiului acésta indolentă; dar tot tăcea molcom.

O oră, doue trecură astfel... Mie mi se pare că sêrmanului strungar de ciubuce incepú a-i pără ședînța cam lungă. Totuș el nu indrăsnia să țișă ceva și stătea, imobil, cu privirea fixă, cu piciôrele incrucișate, cuprins el ênsuș de atmosfera de lene care sburá in căldura grădiniței cu un miros vag de banană și de portocale côpte.

De-odată o smochină mare se rupe din pom și cade turtă pe obrazul băiatului. O frumôsă smochină, pe Allah! rosă, plină cu zahăr, parfumată ca niște fa-guri de miere. Pentru a o face să intre in gură, copilul n'avea decât să o impingă cu degetul; inse el găsi și asta prea obositor, și stetea astfel, fără să mișce cu fructul care i se lipise pe obraz. In sfêrșit ispita deveni prea tare; el făcú cu ochiul cătră tatăl seu, țișe cu o voce a lene:

— Tată... pune mi-o in gură...

La aceste vorbe Sidi Lakdar, care ținea in mână o smochină, o aruncă departe și se adresă tatălui cu mânîe:

— Acesta e copilul ce mi-l dai ca ucenic! Dar el să cuvine să-mi fie mie invêțător! El trebuie să-mi dea mie lecții!

Apoi cădênd in genunchi inaintea băiatului, cu fața la pământ, el asclămă:

— Te salut, o tată al lenei!

Cugetări.

A trăi fără ocupație și copii, nu se chiamă a trăi.

Adesea măruntșuri decid mersul lumii. O vorbă, un gest, un zimbet pôte face ceea ce nu s'ar fi întem-plat decă acestea n'ar fi fost.

Amorul bărbatului e interesat; amorul unui frate priincios.

In căsătorie bărbatul e cel mai mare inimic al fe-meei; de n'ar fi iubirea ce-i uneșce s'ar sfășia.

Geniurile fără deosebire de naționalitate și din tótă lumea, sânt frați.

ELENA VORONCA.

Numirea persónelor la Etrusci.

(Urmare.)

5. *Supranume.*

Supranumele (fr. Surnom, nemț. Zuname).

La Etrusci și la Romani cătră prenume (numele de chiămat) și cătră numele tatălui (mai târziu al familiei) se dedea al 3-lea nume. Acesta se imprumută dela însușirile bune séu dela smintele trupești și spirituale ale persónei; apoi supranumele serviá și pentru deosebirea membrilor ai unei familii, séu a ramurilor de neamuri, p. e. la Etrusci Vel. Vete Lusce. La Latini Velus Vettius Luscus. Velus prenume, Vettius numele dela tatál Vetu, séu al familiei, iară Luscus supranumele. Luscus însemnă: cu un ochiu.

Etrusci M. Acili Palpe. — Latini M. Acilius Balbus. Balbus însemnă pe unul, carele vorbește cu limba impededată, bălbuțește. Așá erá și la Romani.

În limba românescă astfel de supranume sânt de regulă: Albu, Negru, Pleșu, Schiopu, Cârnu, Căruntu etc. și respective cu articol postpus: Albul, Negrul etc. Astfel Iuon Petrescu Surdul. Vasilie Muntean Mutul, și adese ori sânt numele de batjocură p. e. George al lui Iuon Spênul.

La Etrusci supranumele bărbatului pentru de a însemnă pe muierea cu supranume, a căpétat sufix femeesc și apoi acest. supranume în formă femeescă a trecut ca supranume la muierea bărbatului și la tóte femeile din familia bărbatului, p. e. Larth Pethna Scire.

Din Sciru în formă feminină e: Scire.

Thana Pethnei Scire. — Larth și Thana e prenume, Pethna și Pethnei, nume de familiă, Scire supranumele femeiei, a bărbatului Sciru.

Astfel, decă la noi e: Ioan Muntean Cârnu, după sistema etruscică, muierea lui s'ar chiămá: Stana Muntean Cârna, adecă Cârnu se pune în forma feminină.

Nu-mi aduc aminte, ca să fiu auđit acésta formațiune la poporul nostru, — dar încât ar esistá, ca supranumele bărbatului să se formeze de gen muiereesc, ar fi de interes, ca să se publice asemeni nume după sate și numărul caselor ale respectivilor. Să vină inteligența întru ajutor.

6. *La Etrueci sânt și alte forme pentru arătarea séu însemnarea originii dela tatá.*

Pentru de a face diferință între membrii unei familii rămurite, cătră prenumele fiului, din locul prim și cătră numele tatălui, respective al familiei din locul al doilea, în inscripțiuni se află:

A) prenumele tatălui pus în al treilea loc, adecă la capét și în formă de genitiv, p. e.

Etrusci: Av. Tarchnas Aruth. — Latini: Aulus arquinius Aruntis, adecă Aulu Tarquinie al lui Arunte (adecă se subînțelege: fiul lui Arunte.)

Deci Aulu e prenumele fiului, Tarquinie, din numele tatălui Tarquinius, și respective numele familiei, iară Arunte e pronumele tatălui lui Aulu. Românește ar fi: George Cornea al lui Iuon, în loc de după usul de ađi: George al lui Iuon Cornea (dar póte că se află și George Cornea al lui Iuon). La Falisci și la Lutini a fost usul, ca pe lângă prenumele tatălui, pus în genitiv s'a adaus și f, ce însemnă: filius, fiu.

Fal. Lr. Cotena Lr. f. — Lat. Lars Cotena Lartius filius. Românește: Larte Cotena fiul lui Larte.

Lat. M. Fouris C. f., adecă Marcus Furius Gaii filius. Românește: Marcu Furie fiul lui Gaie. La noi ar fi: George Cornea fiul lui Iuon.

B) Altă formare e, că pronumele tatălui pus în al treilea loc, adecă la capét, — în loc ca să se pună în formă de genitiv, capetá sufixul: *al*.

Să luăm inscripțiunea de mai sus: Av. Tarchnas Arnth. Acuma cătră Arnth se adauge sufixul *al* și va fi: Av. Tarchnas Arnthal.

În altă inscripțiune: Arnth. Tite Arnthal, latinește: Aruns Titius Aruntis filius, adecă Arunte Titie fiul lui Arunte, séu Arunte Titie al Aruntului.

Etrusci: Larth. Trepus Larthal, — lat. Lars Trebius Lartis filius, românește Larte Trebie fiul lui Larte séu al Lartului.

În inscripțiunile etruscice s'au aflat 4 prenume a taților cu sufixul *al*, anume: Arnthal, Larthal, Larisal și Caiál (II p. 511) (deci: *al* Aruntului, *al* Lartului, *al* Gaiului).

a) Ca să nu impart materialul ținetor de sufixul *al*, adaug aci, că sufixul *al* s'a adaus și la numele mamei, pentru de a însemnă purcederea pruncului dela o anumită mamă.

Decă numele mamei s'a finit în *a* s'a adaus sufixul *al*. În acésta formă se află în inscripțiunile etruscice: Alfnal (Albina mama, Alfna) Vipinal (Vipina mama (II 514). Dar aci *a* din Albina, Vipina întelnindu-se cu *al* s'a contopit, deci doi *a* în unul, = Alfna-al, e inse tot acél: *al*.

b) Corsen dize (II 511) că la prenumele mamei se adauge *ial*, decă prenumele se finește în *ia*.

Etr. Lrth. Cae Pumnana L. Larthial; adecă Larte Gaie Pompinana fiul lui Larte, *al* Larthiei (născut din Larthia.)

Cu formele aceste se află în inscripțiuni: Titial, Latinial, Seiantial, Carnutial și Arnthial; deci *al* Titiei, *al* Latiniei etc.

Dar Corsen smintește, decă dize, că la numele mamei, finit în *ia* se adauge sufixul *ial*, — pentru că i se ține de trunchiul prenumelui mamei, p. e. Titi-a (Titi-us) Latinia (Latini-us) și astfel și la prenumele mamei se adauge numai sufixul: *al*, căci acesta întelnindu-se cu *ia*, doi *a* se contopesc în unul, deci pentru acésta Titi-al.

Încă inscripțiuni:

Etrusci: Arnth Achs. Arnthial Palpe. Latini: Aruns, Arius Aruntiae (matris séu matre natus) Balbus. Arnthial e prenumele mamei, al Arunției. Aci vedem supranumele Palpe în al patrul loc.

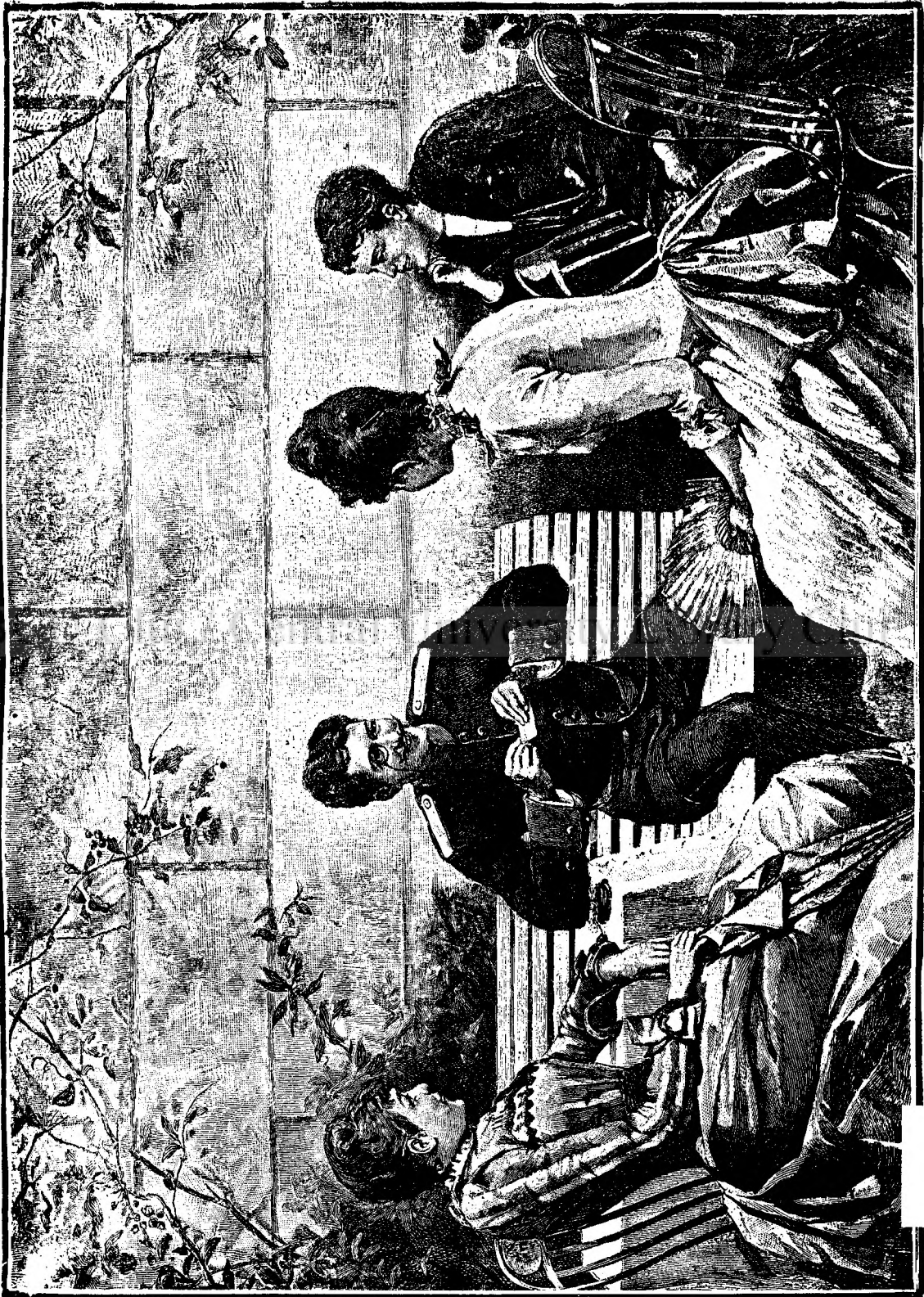
Larth Pethna Scire Herial, adecă Lart a Petina Scira a Heriei. — Aci vedem supranumele Scira feminin în al treilea loc și prenumele mamei în al patru-lea loc.

c) Purcederea dela mamă se însemnă încá, punându-se sufixul *al* la trunchiul de numele familiei, p. e. Av. Achsi. Anial, adecă: Aruns Azius Aniae (séu Ania matre natus); Anius Ania (în feminin) e numele de familiă — cătră Ani se adauge *al*, — deci: Arunte, Azie al Aniei.

d) Câte odată sufixul *al* se pune și la numele familiei și la prenumele mamei.

Lth. Ucrislane Titial Tutnal; Titia e nume de familiă, Tutna séu Tutina e prenumele mamei.

În limba latină se află sufixul *alis*, ca sufix de adjectiv p. e. Jovialis, Martialis, Juvenalis etc., cu înțeles de: ținetoriu, purcedătoriu de Jupiter, de Marte, de junime, dar acest *alis* nu e identic cu *al* din numele Etruscilor.

Avventure interessanti.

Se facem câteva observațiuni asupra sufixului etruscic *al*.

Astfel dară din cele de până aci se află 4 nume bărbătești ale taților, 9 nume femeșci ale mamelor și 2 ale familiilor, cu sufixul *al*. După Corsen *al* reprezintă forma de genitiv și pentru acesta numele le-a tradus cu genitiv; p. e. *Aruntis*, *Lartis* etc. Dar îndată ce și în limba românească asemenea la prenumele taților și al mamelor se află în us sufixul *al* chiar în forma de genitiv, p. e. *Ioan al* lui Petru; *George al* Mariei, numele etruscice cu sufixul *al*, aduse mai sus, — sunt destule, ca pentru limba noastră să formeze un isvor de mare însemnătate. Sufixul *al* etruscic, din capătul numelui, după literă și înțeles e identic cu articolul *al* din genitivul românesc, *al* omului *al* Petruului etc. Deci în Etruscica, aflarăm articolul *al* la capăt, despre care voi pertractă separat.

Demustrând dară mai înteu, că sufixul *al* din limba etruscică, pus la capăt, nu se află în latină și nici în alte limbi vechi din Italia, precum nici în alte romane de aci, și adecă pentru genitiv, afară de limba românească și anume dând înțeles de genitiv, — chiar la nume de persoane — mai departe vedând că în limba românească, dela nume de persoane a trecut nu numai la nume comune p. e. al lupului, al omului, ba și la pronume posesive p. e. al meu, al teu etc.¹ cari iară au însușirea genitivului, — și fără ca la Români să se fie format ori și unde un dialect, din care ar fi lipsit acest *al*, trebuiă să deducem cele dișe la început.

C) Altă formă pentru arătarea originii dela tată, la Etrusci a fost numele compuse cu sufixul *ana*, ce s'au adaus trunchiului de nume al tatălui trupesc, ca prin acesta să se arate, că feciorul purcede dela respectivul tată, și anume atunci, când feciorul avea și tată adoptatoriu.

Etrusci: Lth. Cae Punpnana. Latini: Lars Gaius Pompinana. Lars e prenume, Gaius e numele de tată adoptatoriu séu al familiei acestuia, iară Punpnana e formațiune de a arată numele tatălui trupesc. Punpnana purcede din punpu (și pumpus) acuş prenume, acuş supranume; din punpu s'a format punpna, nume de familie (ca din Tarchas, Tarchna) și apoi Pumpna-na. În traducerea pe latină vedem: Pompinana, adecă cu *i* intră *p* și *n*, — în Tarchna s'a reafiat Tarquinus, în Latna Latina; deci din aceste și alte multe se vede, că la Romani s'a susținut *i*, la Etrusci a cădut. Punpnana etruscic trece prin formele latine: pompus, pompeius, pompinianus, și aruncând pe cești doi *i* din pompinianus, revenim la etruscicul: punpnana.

Să facem o asemănare cu un cuvânt latinesc: dominus și românește: domn. Aci vedem că *i* din dominus a cădut și a remas domn. Pe timpul împăraților s'au aflat numi cu: Julia Domna soția lui Septimie Severu. Cuvântul românesc: domn nu pôte fi o corupțiune a latinului dominus, din timpul romanilor în Dacia, precum nici Domna din Julia Domna a potut fi corupțiune de a limbei latine în Italia, — ci în Domna și Domn trebuie să reafiam influința limbei etruscice, și noi cuvântul domn l'am putut aduce din Etruria și chiar la colonizare.

Și la Romanii vechi se află sufixul *anus* pentru de a arată purcederea dela tatăl trupesc, p. e. Flavius Claudius Julianus (numit și Apostata); pe tatăl seu l'a

¹ Mai avem pe *al* în numiri ordinari p. e. al doilea, al treile etc. unde *al* ține locul unui articol pus înainte, până ce *le* din *doile* e articol pus îndărăt. Din pronumele posesive în *al* meu etc., al asemenea e articol.

chiamat: Julius Constantinus, deci din Julius din numele tatălui s'a făcut: Julianus, cu înțeles de: fiul lu Julius.

Ba și atunci, când fiul are și tată adoptatoriu, fiul pörtă și numele tatălui trupesc în forma cu *anus* p. e. Pub. Cornelius Scipio Aemilianus. Cornelius e tatăl adoptatoriu, Aemilianus a fost tată trupesc, de aci fiul are numele: Aemilianus. Sunt inse și excepțiuni, când sufixul *anus* se pune la numele tatălui adoptatoriu, ca să se formeze nume pentru pruncul adoptat, astfel din Octavius s'a făcut Octavianus, pruncul adoptat. Ba (Corsen II 522) de pe timpul împăraților, cu sufixul *anus* s'a format prenume și din numele de familie a mamei, p. e. dela Veipasias (și prenume de femeie) e Titus Flavius Vespasianus.¹

(Va urmă.)

DR. AT. M. MARIENESCU.

Doine și hore poporale.

— Din Bihor. —

Știi tu lele de mai an,
Cât de dragi ne mai eram,
Dintr'un măr ne săturam;
Iar acuma din o pară
Ș-acea ne pare amară.

Du-te acasă tu săracă,
Că te rîde cea găzdagă.¹
— Lasă rîdă, cât a vrea,
Că spăcelul de pe ea
E făcut de mână mea;
Șirile de pe la cot
Le-am făcut pentru un slot,
Și cele de pe la mână
Le-am făcut pentru slănină,
Și celea de pe la pôle
Le-am făcut pentru unsore.

Așă dîc, mândrile dîc,
Să me 'nsor până ce-s mic,
Că decă m'oi insură,
Eu de joc m'oi lăpădă,
Și de joc și de drăguță
Și de umblat pe uliță.

Pentru ochi ca murile,
Cungiurai pădurile;
Pentru ochi ca mura cōptă
Cungiurai pădurea tōtă,
Pentru ochi cam meriori
Cungiurai de noue ori.

Dragă mi-i lelița înaltă.
Că dă gură peste pōrtă,
Iar lelița mititică,
Peste prilaz se rădică
Și iei gura fără frică.

PETRU P. IERȚIE.

¹ La Greci eroii epului sînt numiți cu uumele tatălui pus în *i*, și adaus: *des* și alții cu adaus: *ades*, p. e. Atreides, Peleides, Aiakides, Laertiades, Alcibiades; iară nepoții și strenepoții în: *idai*, Atreidai. Forma *des*, *ades* e de origine celtică, purcede din: *dae*, *da*, ce însemnă om, p. e. Gepida, *d* în *t*: celta, deci atăta cât: *as*, *us*.

² Găzdagă dela ung. *gazdag*=avută.

SALON.

Cértă familiară.

(Vięta la mahala.)

Să nu credeți că am să ve vorbesc de vr'un Don-Juan după care se inebunesc fetele; nici despre vr'un perde-véră, care neavând alt ceva, de făcut se ocupă cu profesia de amores patetic.

Nu. Nu e nici una din aceste doue. Am să ve vorbesc pur și simplu de nenea Trișcu, preocupat cu frica lui Dđeu în piață, și despre odată și jumătatea dnealui, cucóna Mitana, după cum o numește mahalaua.

Dnealor s'au luat acú 10 ani, din dragoste în ultima instanță. Pe atunci nenea Trișcu nu eră decât teșghetar în prăvălia lui Giuvara.

Eră băiat fercheș, cu mustața abia migind pe buze, îmbrăcat nemțeșce, cu o căciuliță mică de astrahan pusă p'o ureche și un șurț cu tot incins pe după mijloc.

Se inebuneară fetele după dñsul se ducea duminica prin mahala pe la mușterii prăvălii.

Eh! eh! pe timpul acela cucóna Mitana care ađi apropie un boloboc, eră ea trasă prin inel, cu nenisorul ca fuiorul. Avea niște ochi și niște sprincene! Of! Of! te bagă în flori. Căci vorba cãntecului:

Ochii și sprincenele
Fac tóte belele;
De n'ar fi ochi și sprincene,
N'ar mai fi pécate grele.

Așá e! asta e adevérat! Ei! dar ce să faci? tot vorba cãntecului: Tóte trec tóte se duc și ca frunța se usuc.

Numai biata cucóna Mitana nu se uscă; ba contrariu: se îngroșea prea afară din cale așá că începuse să se ia de gânduri și dneaei.

Să lăsăm înse tóte acestea și să venim la fapt.

Sunt amendoi față în față, cucóna Mitana roșie la față cãntându-se pentru cuvântul, bine, cuvântul de ne-statornicie din partea dnealui.

Și adică pentru ce atâta zarvă?

Nenea Trișcu primise o garófă dela țata Zița! Eil ce ese de ací?

Ce ese?... Al ese lucru dracului! căci în schimbul garófi, nenea Trișcu a dormit o nópte afară din domiciliu conjugal, iar cucóna Mitana care a aflat acésta dela Léuca lui Dincă, l'a luat acum la răfuială.

— Care va să dăic dta ai amorésă? dta faci curte Ziții? și ce e mai mult ađi-nópte n'ai dormit acasă. Unde ai fost me rog? unde mi-ai fost? Intruniri, slavă domnului! numai sunt! Alegerile iar s'au isprăvit! după marfă iar nu te-ai dus; eil unde ai dormit?

— Mitano dragă!

— Nu-mi mai dăice mie dragă; — să dăici dragă la acela care-ți dă garófel... Auđi ce rușinel! ce scandall! Să primești dta o garófă dela o femeie care nu e femeia dtale legitimă? Să te injosești până într'atâta ca să fi de risul mahalalei întregi!... Rușine domnule! rușine!

— Ei bine puiule, numai una...

— Dar câte voi ai, me rog, să-ți dea? Una e des-

tul ca în ochii mei și ai lumii întregi, să nu mai fi aceea ce-ai fost.

Ce bărbat ai mai vęđut, rogu-te, să primescă garófe de pe la femei? numai unul de teapa dtale ar fi în stare să facă asemenea lucruri!... Adu-ți aminte, când te-am luat n'aveai nici de unele și decă ađi ești și dta ceva, apoi mulțămită mie ai ajuns astfel. Cine știe ce-ai fi devenit decă eu n'ași fi fost o femeie care să 'ngrigesc de casă, ca să nu-ți lipsescă nimic. Și când îmi zăceai în pat, mi se pare că n'o venit Zița să te caute; eu m'am luptat cu bóla dtale, de nu dormiam nopti întregi. Și acum drept mulțumire iată ce resplată am.

«Decă ai avé un pic de remușcare în dta nici nu ți-ai mai ridică ochii la mine!

«Ce te uți așá? Nu-ți plac mi se pare cuvintele mele: te-o fi cãntând?! mai șciil are haz!

Și pe tonul acesta cucóna Mitana, o ținú aprópe o oră, impuându-i mai la fiecare frasă, chestia cu garófa.

Nenea Trișcu înse nu eră om de acela care să se supere cu una cu doue. Iși cunoșcea omul femeia și de aceea preferá să tacă! În casa lui cãntá găina; și cucóna Mitana eră o găină de acelea căreia îi plăcea să căreie mult! La ce bun ar fi căutat să se disculpe? Dar ca om practic, și știindu-i slăbiciunea nevastei, — găsi de cuviință în cele din urmă să se apropie încet de Mitana, s'o giugiuléscă, cu vorbe bune, s'o apuce de talie și s'o sárute.

Procedeu eră minunat: Mitana se domoli.

După câteva minute:

— Veđi ce proști sânteti voi bărbații? Alergați prin sat ca să căutați ceea ce aveți și acasă!... Uite! n'ar trebui cu nici un preț să-ți iert afrontul ce mi l'ai făcut!

— Di de data acésta me ierti?

— N'am đis asta.

— Dar atunci?

— N'ași voi să fiu rea, dar pentru că m'ai supérat așá de mult, tot am să te pedepsesc.

— Cum?

— Haid, pupă-me, — nătărăule!

Gr. MĂRUNȚEAN.

Cholera și sárutările.

Lucrul se petrece pe vremea, când ómenii nu muriau atât de cholera, cât mai mult de frica ei și când și doctorii credeau, că epidemia acésta se póte apucá așá din chiar senin cu tóte măsurile preventive pe cari le vei luá.

Intr'o di un tiner întră repede în odaia doctorului care venia đilnic în familia tatălui seu și-i đise:

— Auleo, doctore, sânt sigur, că m'a apucat cholera.

— De ce? — Ce-ți lipsește?

— Te rog, dle doctor să nu spui la nimeni, dar la fata noastră din casă s'au arătat simptome de cholera și...

— Ei și?

— Am sárutat-o tocmai înainte!

— Așá...?

Și doctorul nu găsi nimic altceva mai repede de făcut decât să alerge la tatăl băiatului.

— Dragă prietino — đise acestuia — te amenință o primejdie!

— Cum aşá?

— Copilul teu e...

— Bine frate, ce e cu báiatul meu?

— De ce suferi ca un tiner aşá ca el să facă curte servitórelor tale?

— Bine nene, dar eu nu-i pot să-i urmăresc toţi paşii! Ţise tatál speriat.

— Dar poţi şi tu să nu laşi pe báiat ca să sáruce pe fata din casá!

Da, da, a sárutat pe fata din casá, la care s'au ivit simptome de cholerá.

— Pentru DŃeu — strigá bietul tatá desperat — atunci şi eu sânt perdut!

— Ce? Nu cumva óre ai sárutat-o şi tu...?

— Da... din nenorocire!

— Cred cel puţin, Ńise doctorul schimbând la feţe, că ai avut atáta minte să nu-ţi şi femeia...

— Dracu să me ia... am sárutat-o şi pe ea... Doctorul auŃind acestea se rázimá de un scaun ca să nu cadá jos şi cu glas tremurând strigá:

— Atunci şi eu sânt perdut...!

Tabloul!

Aventure interesante.

— La ilustraŃiunea de pe pagina 377. —

Manevrele militare sânt destul de grele pentru soldaŃi şi pentru oficeri, dar totodatá ofer şi unele momente plăcute, petreceri şi alte ocasiun de distracŃie.

Când oficierii oboşiŃi se rentorc acasá la cvartirele lor din sat, unde din întâmplare sânt şi dame tinere, oboselile Ńilei sânt resplátite în mod drágálaş.

Atunci încep povestirile întâmplárilor şi aventurelor din viaŃa militară. O astfel de scená representá şi ilustraŃiunea din nr. acesta.

B o n b ó n e.

Int'ro Ńi se găsiá lord Russel la prinŃul Bismarck şi venind vorba despre mulŃimea celor cari trebuiau să-l necájescá cu vizitele lor, îl întrebá Russel cum fácea să scape de dênşii.

— Oh! respunse prinŃul, am şi eu mijlócele mele. Să vedeŃi: Nevéstá-mea stá în odaia de alături, şi când vede că vr'un vizitator me face să-mi pierd vremea de géba, deschide uşa şi me chiamá cu un pretecest óre-care.

Abiá sférşise prinŃul, când uşa odáei de alături se deschise şi printesa Ńise:

— Dragá Oton, adu-Ńi aminte că ai să iei doctoria.

Russel şi Bismarck se uitará unul la altul şi pufnirá de rís. Dupá aceea Russel plecá ca să lase pe Bismarck să-şl ia doctoria.

Tocl tocl...

— Cine-i?

— Te-ai culcat?

— Dar ce vrei?

— Décá nu dormi, te rog să me imprumuŃi cu

5 lei...

— Ei, ei, de când dorm, şi sforái încá.

Un actoraş tiner cere sfaturi dela un actor mai bătrán.

— Cum trebuie să me imbrac ca să joc rolul casierului?

— În haine de călétorie, respunse, cel din urmă.

*

Intre doi prieteni, dupá ce au prins puŃin la limbá:

— Ia asculá, Iorgule...

— Ce e Spirache?

— Imi eŃi tu prieten?

— Sânt... şi iacá până la mórtel...

— Ei bine, decá e aşá, pázeşce-Ńi nevéstá... Ne înşelá pe améndoil!

*

— Şcii? Décá stápanul nu retrage vorbele pe cari le-a Ńis, nu mai lucrez la dênşul.

— Dar ce Ńi-a Ńis?

— ... Că me dá afará!

*

— De ce Ńi-e fricá de cáne?

«Cánii, cari latrá, nu muşcá!... Nu şcii proverbul ásta.

— Ba da! Dar nu-s convins decá-l şcie şi cánele.

LITERATURÁ ŞI ARTE.

Şciri literare şi artistice. Dl V. A. Urechid, care a întemeiat la GalaŃi o bibliotecá, a dat şi noiei biblioteci din Sinaia cărŃi în valóre de 300 lei. — *Dl Gr. Mărunean*, talentatul nostru colaborator, a pus sub tipar la Bucureşci un volum de novele, sub titlul «Din comediile vieŃii.»

DicŃionar. Dl Dem. I. Popilian, licenŃiat în litere şi filosofie, profesor de limba română şi latiná la liceul Carol I. din Craiova, a publicat acolo un «DicŃionar latin-român» cules dupá cei mai buni autori. Lucrarea cuprinde 544 pagine şi a fost reclamatá imperios de trebuinŃele Ńilnice ale elevilor din licee şi gimnasii clasice, este singura care se aflá în România în limba română. Se aflá de vëndare la tipografia NaŃionalá Ralian şi Ignat Samilca, în Craiova. PreŃul 8 lei.

Literaturá bisericescá. Dl dr. Iuliu Olariu, profesor de teologie în Caransebeş, a publicat în tipografia diecesaná de acolo un volum intitulat: «Introducere în cărŃile testamentului vechiu şi nou.» Cartea în format de 8° mare pe 381 pagine tratézá cu multá pregátire subiectul ales, formând astfel un manual potrivit pentru tinerii cari se dedicá frumósei cariere preoŃeşci.

Diaristic. Dl D. Voniga, redactorul «Gazetei Economului» din Şiria, anunŃá, că fóia dsale n'a fost oprítá de autoritatea publicá, ci énsuş a sistat-o.

TEATRU ŞI MUSICÁ.

Şciri teatrale şi musicale. Dl Stefanescu, şef de orchestrá în Bucureşci, va formá acolo o trupá de operetá română. — *Trupa de operete din Craiova* va jucá în Bucureşci până 'n 10/22 septembrie. — *Dna Sarah Bernhardt* va întreprinde un nou turneu prin orient; cu asta ocasiune va trece şi prin Românsa, unde va dá câteva reprezentaŃiuni.

Piesá musicalá nouá. *Dna Sofia Vlad-Radulescu*, bine cunoscutá cetitorilor nostri, a dat sub tipar doina sa, care s'a cântat într'un concert an în Lugoş. Doina va purtá titlul «Primávéra»; urmatá de horá, e scrisá

pentru o voce sopran, cu acompaniare de pian și are 3 pagini cu tot. Salutăm pe gentila noastră colaborătoare și pe terenul musical.

BISERICĂ și ȘCOLĂ.

Internatul Vancean de fete in Blaș. Conform circularului publicat încă de regretatul arhiepiscop și mitropolit dr. Ioan Vancea, școla poporală română gr. c. de fete din Blaș s'a ridicat la categoria de școlă poporală română gr. c. română superioară de fete, care dimpreună cu cea poporală se va instala și deschide, la 1 septembrie n. in internatul Vancean adaptat și aranjat de așa, ineât să corespundă pe deplin nobilei intențiuni a bunului fondator. In internat se primesc eleve pentru toate clasele, atât in cele 6 populare elementare, cât și in cele 2 superioare. In clasa I-a superioară se primesc eleve care au implinit cel puțin 12 ani și au absolvat intreg cursul elementar de 6 ani, in vr'o școlă publică. Directorul școlei e dl George Muntean.

Școlă privată de fete in Brașov. Dna Maria Belu a înființat la Brașov inainte de doi ani o școlă privată de lucru de mână și de menagiu pentru fete, insoțită totodată și de o instrucțiune teoretică in studiu, care și 'n anul trecut a făcut progres frumcos. In această școlă se predau tot felul de lucruri de mână femeesce, ca torsul, țesutul la resboiu simplu și mecanic, văpsitul tortului, cusutul, croitul, brodatul, chindisitul, impletitul; din economia casei: gătitul bucatelor, spălatur și călcatul; apoi religia, pedagogia și higiena, legumăritul și grădinăritul, principii de comptabilitate, aritmetică, istorie și geografie; limbile germană, maghiară și română, predată de profesori dela gimnasiul românesc de acolo. Tote aceste in cursuri de câte un an. Se primesc eleve care au trecut de 12 ani și au terminat vr'o școlă, in internat cu tacsă de 14 fl. pe lună. Elevele externe plătesc pe lună 10 fl. Cursul se va incepe la 1/13 septembrie.

Stipendii. Cu inceputul anului școlariu 1892/3 sunt de a se conferi din fondurile archidieceșane de Sibiu următoarele stipendii: 1, Un stipendiu de 60 fl. din fundațiunea «Francisc Iosif», pentru studenți de ori ce categorie; și 2, Un stipendiu de 50 fl. din fundațiunea «Peiovici», pentru un student la școlele medii, cari smbe stipendii au devenit vacante prin nelegitimarea progresului in studii din partea stipendistilor Lazar Tritean și Petru Moldovan. Aspiranții la aceste stipendii au să-și așternă suplicele la consistoriul archidieceșan până la 31 august st. v.

Adunare învățătorească la Lipova. Reuniunea învățătorilor români din districtul Timișorii va ține adunarea sa generală in Lipova la 10/22 și 11/23 august. Din cauza acesta s'a constituit acolo un comitet de primire, care in ajunul adunării va intimpină pe oșpeți la gară și sera se va ține convenire colegială; iar după incheierea ședinței prime va arangia excursiune la «Apa acra» și cină comună.

C E E N O U ?

Hymen. Dl Ioan Popescu, absolvent al facultății de litere din București, s'a logodit cu dșora Elena Rusu in Șiria. — Dl Eremie Iliescu, ales preot in Stremți, s'a cununat cu dșora Emilia Barițiu in Abrud. — Dl Nicolae Bârsanu, învățator la școlă primară centrală din

Brașov și-a incredințat de soție pe dșora Reveica Găitan, fiica dlui Bucur Găitan din Bacifalău.

Știri personale. Principele Ferdinand al României va pleca peste câteva zile in străinătate spre a se întâlni cu principesa Maria d' Edimburg, la Coburg; principesa d' Edimburg și cu fiica sa vor merge apoi să petrecă câțva timp la Sigmaringen.

Adunarea din Sibiu a Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, care se va ține la 15/27 august, are să fie foarte mare și importantă. Comitetul despărțământului Sibiu a ingrit ca festivitățile să fie la înălțimea adunării. A format inteu un comitet central sub presiul dlui Parteniu Cosma, vicepreședinte dl dr. Cornel Diaconovich, secretar dl dr. Frâncu, cassar dl dr. O Russu; un comitet de primire in frunte cu dl Nicanor Frateș președinte, dl Onoriu Tilea vicepreședinte, dl Ioan Broju secretar; un comitet pentru banchet, președinte dl Part. Cosma, vicepreședinte dl dr. Olariu, secretar dl C. Aiser; comitetul balului președinte dl dr. Oct. Russu, vicepreședinte dl dr. Frâncu, cassar dl Nic. Bența, controlor dl Hensel; comitetul pentru excursiuni președinte dl Con. Tobiaș, vicepreședinte dl G. Dima, notar dl n. Șuluțiu; comitetul pentru concert, președinte dl G. Dima, vicepreședinte dl Matei Voileanu, secretar dl C. Aiser. Comitetul aranjator a publicat următorul program: in 14/26 august sera conveniră socială in restaurațiunea Pankienitz; in 15,27 aug. ședința de deschidere, banchet, sera concert și apoi cină comună; in 16/28 aug. ședința a II, prând comun, bal; in 17/29 aug. excursiuni. Pentru cvartire și tote a se inscrie la dl dr. Cornel Diaconovici.

Inmormântarea lui Manolescu la București s'a făcut in presința unei lumi imense. Serviciul divin a fost oficiat de vicarul mitropoliei, insoțit de mai mulți preoți. Dojilul eră portat de surorile și frații defunctului. După terminarea serviciului divin s'au pronunțat discursuri de dl C. Stăncescu in numele direcțiunii Teatrului și de dl Al. Macedonschi. Coșciugul eră acoperit de corone din partea familiei, a dnei Aristița Romanescu, a direcției generale a Teatrelor, societărilor Teatrului Național, societării din Iași, comitetul și societării din Craiova, elevii conservatorului din București, elevii conservatorului din Iași, dna și dl Zoe și Dimitrie Sturdza etc. Panglicele erau purtate de dl C. Stăncescu, de artiștii V. Alesandrescu, Brezeant și alți artiști din Iași și Craiova. După car mergeau frații defunctului, apoi artiștii și artiștele Teatrului Național din București, delegații artiștilor și elevilor conservatorului din Iași, delegații artiștilor din Craiova și o mulțime imensă. In fața Ateneului tinerul Emil Condurat rosti un discurs in numele elevilor conservatorului din București. La Teatrul Național artistul Ion Niculescu pronunță câteva cuvinte in numele artiștilor Teatrului Național. Cortegiul s'a oprit la universitate, apoi la cimitir unde iarăș s'au ținut discursuri de reprezentanții societății dramatice din Craiova și Iași.

Artistul Iulian a murit! Încă nici nu s'a uscat țerina pe mormântul mult regretatului Manolescu și iată iarăș trebeue s'anunțăm mórtea unui alt artist, care in genul seu a fost tot atât de mare ca și Manolescu in al lui. Stefan Iulian, escelentul comic al Teatrului Național din București, nu mai este. Șcirea acesta nu ne surprinde, căci bóla lui incurabilă de mult ne-a deprins cu așteptarea catastrofei. In nr. 25 al foii noastre, unde publicarăm și portretul lui, anunțarăm cu durere, că din cauza bólei sale, el a și fost șters dintre societării Teatrului Național. Cu tote aceste mórtea lui ne face im-

presiunea cea mai deprimătoare, căci a fost un artist nentrecut și a murit în vârstă numai de 41 ani. De copil Iulian avea o neresistibilă aplicare spre teatru; a debutat, fără șcirea părinților, la vârsta de 16 ani, dovedind talent, apoi s'a angajat în trupa Fany Tardiny ca sufler. În București pe alte scene și mai ales pe aceea a Teatrului Național, Iulian ș-a câștigat un adevărat renume; totă lumea îl cunoșcea și se poate dice, că el eră cea mai populară figură de artist din România. Creațiunile lui sânt multe și așa încât s'ar fi putut pune pe linie cu cei mai mari artiști din Europa. El putea să se producă pe ori ce scenă cu siguranță d'a obține un succes de-sevêrșit.

Iarăș un artist mort. Cu adâncă părere de reu anunțăm încetarea din viață a bătrânului artist Ioan Vlădicescu, care eră cel mai distins artist al trupei Vlădicescu-Tardini. Se șcice că această trupă eră unica tiupă complectă din provincie. Decedatul eră un artist comic de talent foarte iubit și aplaudat de public. Artist bătrân, contimporan cu Milo, el n'a încetat de a jucă până acum un an. Sânt 2 săptămâni de când a jucat la Turnu-Măgurele, când și-a frânt un picior făcând un pas greșit pe scenă, din care cauză a murit la București în spitalul Colțea.

Noul proces de presă al »Tribunei.« Cetim în »Tribuna«, că dl Andrei Balteș, care este responsabil pentru redacțiunea aceluiași diar, a fost citat la judele de instrucție al tribunalului din Sibiu. Acolo i s'a comunicat, că s'a intentat proces de presă pentru un articol publicat în nr. 61 dela 14/26 martie a. c. al »Tribunei« sub titlul »Cu aceleași arme.« Dl Balteș a luat asupra sa răspundabilitatea pentru articolul incriminat. În ziua următoare s'a prezentat la redacțiune o comisiune judecătorească, care a căutat manuscriptul articolului incriminat, dar n'a aflat nimica.

Petreckeri de veră. *Funimea română din Pâncota* și giur va arangia la 15/27 august petrecere de veră în Pâncota, în sala otelului Crucea albă, în favorul școlei superioare române de fetițe din Arad. Comitetul arangiator se compune din dnii Mircea Beșean, Iuliu Bodea, Ioan Buda, Simeon Cornea, Andrei Horvath, Andrei Ille, George Lupșa, Romulus R. Motorca, Corneliu Pavlovici, Aurel Popovici, Ioan Eugen Zaslo, Ioan Rațiu, Traian Secula, Corneliu Stan, Traian Terebentș, D. Voniga. — *Din Borgo-Prund* se anunță, că petreecerea de veră anunțată pe 31 iulie, fiind oprită de organele politice a se ține la termenul indicat, s'a arangiat la 2/14 august, sub presiul dlui Dr. Hanganuș, cassar dl Parasca, secretar dl Pahone.

Necrolog. *Laura de Mocsonyi* n. Csernovici, vêduva lui Andrei Mocsonyi de Foen, a încetat din viață la Foen, în 7 august, în etate de 53 ani.

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. *Guvernul Salisbury* al Englierei primind în cameră un vot de blam, regina Victoria a însărcinat pe Gladstone, capul opoziției, să formeze cabinetul nou. — *Contele Emeric Széchenyi*, ambasadorul Austro-Ungariei la Berlin, ș-a dat demisia, care a fost primită; în locul lui se va numi Szögyény ministrul a latere al Ungariei la curtea din Viena. — *Cholera în Russia* devastază grozav; în ținuturile bântuite în toate țiilele mor câte 2500—3000 de ômeni. — *La Berlin* nu se va ține espoziție universală, căci industriașii a respuns, că ei nu pot să emuleze cu industria franceză.

O femeie pentru 7 ruble. Deunăși se presintă înaintea unui tribunal din Petersburg o fată și un flăcău. Erau doi amoresi, cari după ce se certaseră bine aveau de gând să nu mai șcice unul de altul. — Totd'auna l'am intimpinat ca o mirésă cum se cade; când venia la mine îi dedeam mâncările cari îi plăcea lui, i-am dăruit o cămașă roșie cusută de mine, niște ciobote frumoșe cu tureci sufulcați și pe lângă aceea și 7 ruble bani gata. Dar decă el vrea să me lase eu cer tôte daturile acestea îndêret. Așa istorisî înaintea tribunalului tinera mirésă, o fată frumoșă, privindu-și mirele cu ochii ei mari și plini de lacrimi. — Ceea ce e dăruit, de dar remâne, și nici odată nu se mai dă înapoi. Cele 7 ruble i le dau, dar acum n'am, respunse mirele. — Haida, de, ție judecătorul cătră fată, iertă-l și iubeșce-l mai de parte nici el nu e om reu. — Bine, dle judecător, ție fata, decă vré să me ia de nevastă, dta să faci un contract, să-l subscrie și el, și eu și atunci îmi retrag acușatia! Din ochii miresei începură să curgă lacrimi. — Auđi dle, ție judecătorul, întorcându-se spre mire, séu plăteșci cele 7 ruble, séu iei fata de nevastă, cum te hotăreșci? — Mai bine iau pe fată, respunse flăcăul. Mână în mână părăsi tinera păreche judecătoria, radiind de bucurie.

Penele de paseri. Se șcice cât de mult le place damelor să-și impodobescă pâlăriile cu pene frumoșe. Dar decă iei pene de pe o pasere môtă atunci péna își perde culórea mai de vreme séu mai târđu. S'a constatat inse, că decă smulgi péna, când paserea e vie și prin urmare în ea circulă suncul vital, atunci își păstrează pentru totd'auna culórea. Acesta au observat-o negustorii mari, mai cu sémă cei din Londra. În magazinele din acest oraș sânt cantități enorme de pene de tôte colorile și nuanțele. Dar aceste pene sânt smulse din aripile paserilor vii. De es. un negustor din Londra a primit deunăși un transport de 32,000 de colibri, 80,000 paseri acuatiche și 800,000 de pițiguși, matyasi și papagali, pe tôte acestea le ține în colivii și magazinuri și din timp în timp le smulge pene din aripi. El a vëndut nu de mult 404,389 pene de paseri din Brasilia séu de Antile și 356,380 de pene de paseri din Indiile orientale. Se dice adesea ori că femeia trebuie să șufere ca să fie frumoșă. Dar pentru frumusețea ei câte mii de paseri frumoșe nu suferă?

Statuă unui diarist. În Paris se va ridică o statuă unuia dintre decanii preseii franceze, lui Teophreste Renaudot, editorului și redactorului »Gazettei«, care a fost cel dinteu diar în Francia. Renaudot s'a născut la 1579 în London. Ludovic al XIII i-a dat voia în 30 maiu 1631 »să tipărescă și să vëndă tôte acele șciri și evenimente, cari se petrec înăuntru și în afară de regat.« Încă în acea di a apărut »Gazetta.« Un număr se vîndea cu 1 sou.

O ciupercă uriașă. Nu de mult un american cu numele Rissoli a găsit într'o pădure o ciupercă uriașă care mēsură doi metri în circumferință. Decă pui ciupercă într'un vêrf de băț; apoi ea e tocmai ca o umbrelă mare sub care se pot adăposti patru persóne. Cățiva amatori și unele musee americane au oferit lui Rissoli bani mulți pentru ciupercă, dar el n'a voit să o dea, căci dicea el, că asta e norocul lui. Rissoli a tăiat-o în doue. Jumătate a pus-o la fum, iar din cealaltă jumătate și-a hrănit familia (8 persóne) timp pe o jumătate de lună. Partea cea afumată va mănca-o la érnă. Să-i fie de bine.

Pod peste canalul La Manche. Lucrările preliminare pentru construirea unui pod pentru calea ferată

peste canalul La Manche între Anglia și Franța, s'au terminat. Numărul stâlpilor podului a fost stabilit la 72. Timpul de construcție este prevăzut la 7 ani, dintre cari patru ani pentru fundamentarea stâlpilor. Navigațiunea nu va fi împedată prin construcțiunea acestui pod. Capitalul necesar pentru executarea proiectului, inclusive procentele în decursul construcțiunei, este evaluat la 36 milioane de mărci; ceea ce i va asigura societății o bună rentabilitate.

DESCOPERIRI ȘI INVENȚIUNI.

Dr. Babeș și sterilizarea apei. Profesorul Cornil a dat cetire Academiei de medicină din Franța analizei unei lucrări importante a profesorului român dr. Babeș, asupra unui nou principiu aplicat sterilizării apei. După ce a amintit că filtrarea apei în mase mari pentru alimentarea orașelor dă loc la mari inconveniente, că apa împedită prin filtre naturale seu cu nisip nu dau destule garanții, autorul observă că filtrele de nisip, mai ales, lasă de dorit și că cu greu se poate obține cu ajutorul lor apă bună de băut, adecă sterilă. Cu toate acestea se poate obține, după părerea doctorului Babeș, apă sterilă pentru alimentarea orașelor precipitându-se elementele, vii în suspensiune, prin substanțe anumite. Se obține acest rezultat trecându-se apa în niște aparate, în care fier pilit se află în contact cu un curent de aer. Se obține astfel un lichid care se lasă să se așeze 24 de ore. După vremea aceasta, apa e decantată; ea nu conține decât foarte puțini microbi (dela 0 până la 20 de centimetrul cub), pe când înainte de a trece prin pilitura de fier conținea dela 1200 până la 1300 de centimetru cubic. Această apă e puțin acidă și are un gust plăcut. Cu piatră acră se obțin rezultate analoge. Pentru nevoile casnice e de ajuns, după acest procedeu, de un aparat foarte simplu pentru a se obține apă sterilă și limpede de tot. Un vas de zinc seu de sticlă de o capacitate oc 10—40 de litri, având forma unui balon, așezat pe un pedestal de lemn, e găurit la bază; gaura se astupă cu un dop de cauciuc care e traversat de un tub de sticlă, cu un robinet. Vasul se umple cu apă. Se adaugă un gram și jumătate de alun pisat pentru 10 litri. Se scutură bine vasul care e acoperit apoi cu un capac de tînchea. După 18—20 de ore se scote apa prin robinet (e bine să nu se întrebuițeze primul litru care ese). Apa poate fi clarificată în acest aparat și cu sulfat de fier seu cretă pulverisată.

SFATURI HIGIENICE.

In contra mătrefei și pentru conservarea părului. Se recomandă pentru bunele sale efecte, spălarea capului, în fiecare dimineață, cu amestecul de substanțele următoare: Vin alb vechiu 400 grame. Rom seu țuică bună 100 grame. Decocție de orz (un pumn de orz fier într'o 1/2 oca apă) 100 grame. După amestecare se strecoară printr'o cârpă desă, se păstrează bine astupată.

Apă cu lămâie. Mulți doctori condamnă, ca un prejudic periculos, băuturile alcoolice înainte de mâncare. Se recomandă, pentru stomacurile slabe mai ales, un pahar de apă înacrit cu puțină lămâie seu sare de lămâie. Cu acesta, se curăță stomacul, fără a se turbura capul.

Léc contra recelei, tusei. Se prăjește 200 grame de făină bună, se macină și se tórna într'o jumătate oca

de apă ferbinte. Când infusiunea este gata, adăogați doue părți de lapte, mai turnați sirop de gumă și puneți zahăr. Beți la fiecare oră câte un pahar de această fertură și recela va trece în 3 seu 10 zile.

Când sântei bolnavi de friguri, de indigestie, etc., e bine să provocați asudarea. Iată o preparație bună: Faceți un ceaiu cu 30 grame de salsaparilă într'o litră de apă. Indulciți cu miere.

Ca să-ți tai sefa, cea mai bună băutură e limonada. Fiind că inse lămâia costă scump, ea se poate bine înlocui cu sare de lămâie, care se găsește ieftin la ori ce băcănie. Se potrivește cu zahăr și cu această sare, la dulcătă și la acritură, ca și la limonada făcută cu lămâie.

Petele de pe obraz. Pentru a face să dispară micile pete negre de pe figură, e bine să te speli de câteva ori cu o soluțiune de 25 grame de hiposulfită de sodă, disolvată în 100 de grame de apă.

Recela e pricinuită la om, mai adesea de frigul dela picior. Trebuie să ne încălțăm bine, nu prea strîns căci se produce sudore stricătoare. Să căutăm a evita la picior nu frigul, ci umezela.

FELURIMI.

Folosele ursicei. Urzica este o plantă foarte hrănitore și folositoare pentru animale. Ea înmulțește cantitatea și calitatea laptelui la vaci, oi și capre; laptele vitelor hrănite cu ea conține o cantitate mare de smântână și un suc mai zăhăros. Din semințele de urzică se pot îngrășă paserile de curte. Când cineva voește a face o provisiune de urzici este destul ca primăvera să le smulgă, să le usuce în aer la umbră și apoi se va amestecă în proporțiune de una la patru părți cu fân seu paie. Agricultorii inteligenți adună bălgarul vitelor hrănite cu acesta amestecătură, căci el contribuiește foarte mult la creșterea plantelor. Din semințele ei se scote un ulei foarte plăcut la gust; luându-se în decoctiuni inlesnește înmulțirea laptelui la tinerile mame. Este un medicament escelent contra unor bóle. Oblojindu-se cu ea pe corp se desvóltă sensibilitatea țesăturilor pielei, se mărește elasticitatea mușchilor și se face mai lesnicioasă mișcarea articulațiunilor. Urzica ar pute să concureze cu cele mai bune produțiuni de in. Și cu tot folosul ei mare, atât în România cât și în alte țeri, urzica este părăsită, crește sêlbatică și nu se întrebuițează. Peste tot se calcă și se strică; valoarea ei neprețuită este desprețuită.

Impêratul dolarilor. Cel mai bogat om din America e fără indoelă John D. Rockefeller, a cărui avere se urcă la 130 milioane de dolari, și care, pe drept cuvânt e numit «impêratul dolarilor.» Reposatul Vanderbilt a fost și mai bogat, el avea 200 milioane de dolari de cari se despărți într'o bună dimineață, fiind lovit de un atac de apoplexie. Avera marelui Vanderbilt se imbucătăți între moștenitori, așa că nici unul din membrii acestei familii bogate nu are mai multe de 75 de milioane de dolari. Rockefeller are un venit anual de 9 milioane de dolari, seu de 125,000 de franci pe zi. E de remarcă că Rockefeller, acum 20 de ani, a fost un contabil sărac. El singur a construit colosala piramidă de aur în vârful căreia șade astăzi, pe când averea familiilor Vanderbilt, Astor și Rotschild e opera câtorva generațiuni.

Politeță chinezescă. Nicăiri, regulile etichetei nu sânt observate cu mai multă rigóre, ca în China. Când un chinez vorbește cu un om mai bătrân, în tot'dauna

se numește pe sine: «têmpitul și nemernicul frate mai mic», iar când vorbește cu o persoană mai tineră, se intitulă singur: «bêtrânul dobitoc» s'eu «mucegaiul bêtrân.» Femeea când vorbește cu bărbatul ei își dă: «concubină»; despre o rudă nu trebuie să vorbești decât numind-o «côda rudeniei.» Dăcă ești bine crescut, trebuie să-ți numești casa «o cotință murdară» și de copii să vorbești ca de niște «stărpituri afurisite.» După eticheta chinezăscă o conversație între doi fii ai imperiului ceresc ar urmă astfel: — Cum îi merge gloriului meu compatriot? — Hoitul meu vrednic de dispreț nu stă tocmai reu. — Unde e situat prețiosul dtale palat? — Cotința mea miserabilă e la Shanghai lângă debarcaderul vapórelor. — E numerosă nobila dtale familie? — Am numai șase stărpituri afurisite. — Cum se află tinera și amabila dtale soție? — E mai sănătoasă decât merită să fie.

Protecțiunea brôșcelor. În Belgia s'a oprit prin decret omorirea brôșcelor. Iată în privința asta câteva rënduri estrase din memoriul unui naturalist. Brôșcele fac servicii mari prin grădini; ele nimicesc o mulțime de insecte, de larve și molușce mici care devastă planțațiile. Broscoii cei mai pociți sânt de un folos nespuse de mare căci fără ei, n'am puté resufflă de țințari, de mușce, de cărăbuși și de tot felul de gângăni stricătoare și chiar primejdióse. În Anglia, nu prea sânt brôșce și grădinarii de acolo le aduc din Europa plătindu-le cu 7 franci duzina, și le țin în bălți mici artificiale; de acolo batracienii es ăiua s'eu nótea și mânăncă toți gândacii stricători legumelor, precum și ouele lor. E trist că dintr'o ignoranță neînțelă ómenii distrug tot'dauna niște animale așă folositoare ca batracienele. În Franția s'a făcut de curênd un regulament prin care se interđice sub aspră pedépsă distrugerea brôșcelor afară numai de casul când ele se pescuesc pentru alimentație și încă atunci pescuirea este limitată. În adevêr, partea de dindêrăt a unor brôșce dă o carne gustuóasă, delicată ca cea de puiu.

Teoria frumuseței. Opiniile diferitelor popóre asupra frumuseței divergăză fôrte mult. În China și Japonia condițiunile frumuseței sânt: un obraz lătăreț, ochii mici, un nas gros și turtit, picioóre scurte și un corp gros. În Asia sânt popóre care turtesc capetele copíilor lor între doue scânduri; alte triburi din contra caută să dea capului o formă lunguiată și îngustă. După un scriitor francez 24 de condițiuni se cer pentru ca o femeie să fie frumúasă: 3 lucruri trebuie să fie albe: pelea, dinții și mânila, 3 lucruri negre: ochii, sprâncenele și genele, 3 lucruri trandafirii: buzele, obrajii și unghile; 3 lucruri lungi: corpul, pêrul și mânila; 3 lucruri scurte: dinții, urechile și picioórele; 3 lucruri largi: peptul, fruntea și distanța dintre sprâncene; 3 lucruri înguste: gura, talia și partea de jos a piciorului; 3 lucruri mici: capul, bărbia și nasul.

Femeile colonele din armata germană. Armata germană numeră printre comandantii de regimente și 8 femei cu rangul de colonel, care sânt: reginele Sofia și Gulielma ale Țerilor de jos; împêrătésa vêduvă a lui Frederic al III-lea; împêrătésa Victoria, soția lui Gulielm al II-lea; principesa-soție a lui Frederic-Carol de Prusia; regina Victoria a Engliterii și ducesa de Connaught fíca sa; marea ducesă Maia, soră a împêratului Alexandru al III-lea. De sigur, că aceste colonele n'au comandat nici-odată nici patru ómeni și un caporal.

Nevêsta cea mai bună. O revistă mare engleză a pus următórea întrebare prin scrisori, la 100 dintre cei mai mari literați: — Care car fi, după dvóstre, nevêsta cea mai bună? Respunsurile primite de confratele nostru sânt destul de curióse. După părerea unuia din acești literați: «o nevêstă ideală ar trebui să facă o invoelă între pian și mașina de cusut, așă ca lucrul casnic să nu fie jertfit artei și nici arta lucrului casnic.» După părerea unui alt literat, nevêsta cea mai bună ar fi aceea care ar dăce în tot cursul vieței ei: «Bărbatul meu și eu», iar nu «Eu și bărbatul meu.» Al treilea corespondent declară că femeia ideală «trebuie să prefere societatea bărbatului seu inaintea tovărășiei ori căruí alt om și să facă așă ca bărbatul să cunóscă asta tot'dauna.» Eu cred, că ar fi mult mai bine pentru stăpânirea inimei bărbatului de cătră nevêstă, ca dênșa să-i prefere tot'dauna tovărășia fără să-i arate asta nici odată.

Ca să scăpați de furnici, în casă, presărați în giurul moșuróielor s'eu în locurile prin care intră cenușă. Potasa e otrăvitoare pentru aceste animale și le omóră pe un cap. E bine să presărăm în cenușă și puțin zăhar pisat.

Poșta redacțiunei.

Zizin. În Oradea-mare, librarul Kutasi
Lui A. St. Incepe bine, dar sfêrșește reu.
Elegie. Durere, nu.

Călindarul sêptemânei.

Diua sêpt.	Călindarul vechiu	Călind. nou	Sórele
Dumin. a 11-a d. Rosali, Ev. dela Mateiu, c. 18. gl. 2, a inv 11.	res. ap.		
Duminică	9 SS. Ap. Matei.	21 Rudolf.	5 4 7 0
Luni	10 Mart. Laurenti.	22 Gustavina.	5 6 7 58
Marti	11 Mart. Euplu.	23 Elvina.	5 7 6 57
Mercuri	12 Mart. Fotie.	24 Bartolomc.	5 8 6 55
Joi	13 Par. Maxim.	25 Ludovic.	5 10 6 53
Vineri	14 Prof. Michea.	26 Samuil.	5 11 6 51
Sâmbătă	15 (7) Adorm. Prêcuratei.	27 Rufus.	5 13 6 48

Extract de Cognac-Quint.

Marca de scutire pentru
Extract de Cognac-Quint.

Spre a produce imediat un cognac escelent, sântos și substanțial, care nu se pôte deosebí de cognacul veritabil francez, recomand acéstă specialitate **probată.**

Prețul pentru 1 chg. (de ajuns la 100 litri cognac) fl. 16 v. a., receptul se alătură gratuit. Eu garantez pentru cel mai bun succes și fabricat sântos.

CRUȚARE DE SPIRT

se face prin neintrecuta mea **esență de întărit** vinarsul. Acéstă dă beuturii un gust plăcut și picant și se află numai la mine de vândare.

Prețul fi. 3.50 cr. pro chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucțiune).

Afară de aceste specialități oferz tot felul de esențe pentru fabricarea de **rum, rachiu de prune, trevere, amar** și a tuturor **licorurilor, spirtuóselor** fine esistente, **de oțet și oțet de vin** de o calitate neintrecută. Recepte se alătură gratis la pachete.

Lista prețurilor franco.

Pentru fabricate sântóse se garantéză

KARL PHILIPP POLLAK

fabrică de specialități de esențe în Praga.

9 (5—50)

Representanți soliđi se caută.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

CU TIPARIUL LUI IOSIF LANG ÎN ORADEA-MARE.